

PROVINCIE FLEVOLAND

Perspectiefnota 2020-2023

PERSPECTIEFNOTA 2020-2023

Inhoudsopgave

I Inleiding en samenvatting	4
Inleiding.....	4
Samenvatting.....	4
II Actualisatie financieel kader 2020-2023	7
Financiële uitgangspositie	7
Effecten reeds genomen besluiten	7
Actualisatie algemene dekkingsmiddelen en stelposten.....	8
III Autonome ontwikkelingen bestaand beleid	11
Programma 1: Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeleid.....	11
Programma 2: Landelijk gebied en natuur	12
Programma 5: Energie, milieu en klimaat	13
Programma 6: Mobiliteit	13
Programma 7: Gebiedsontwikkeling.....	14
Programma 8: Kwaliteit openbaar bestuur	14
IV Financieel resumé	16

Inleiding en samenvatting

Inleiding

Voor u ligt de Perspectiefnota 2020-2023. De Perspectiefnota is één van de Planning- en Control documenten uit de sturingscyclus van de provincie. De functie van de Perspectiefnota is het schetsen van het financieel en inhoudelijk meerjarenperspectief ter voorbereiding op de nieuwe Programmabegroting.

De Perspectiefnota 2020-2023 heeft een 'beleidloos' karakter. Dit hangt samen met de Statenverkiezingen van 20 maart jongstleden. De Coalitiebesprekingen die daarna zijn gestart zullen leiden tot een Coalitieakkoord, waarin de hoofdlijnen van het beleid voor de komende periode worden gepresenteerd, inclusief een financiële vertaling. Ten tijde van het opstellen van deze Perspectiefnota 2020-2023 kon nog niet over dit Coalitieakkoord worden beschikt. Om die reden is gekozen voor een Perspectiefnota waarin slechts de budgettaire gevolgen van autonome ontwikkelingen binnen het bestaande beleid worden beschreven, alsmede de meerjarige effecten van reeds genomen besluiten en de nieuwste inzichten in de algemene dekkingsmiddelen (zoals de Provinciefondsuitkering en de opcenten MRB) en stelposten (bijvoorbeeld de loon- en prijsontwikkelingen). U bent hierover op 18 maart jongstleden via mededeling geïnformeerd (edocs 2395719). Deze Perspectiefnota 2020-2023 zal, tezamen met het nieuwe Coalitieakkoord, het beleidsmatig en financieel kader vormen voor de Programmabegroting 2020, die dit najaar aan uw Staten ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

Gelijktijdig met de Perspectiefnota 2020-2023 leggen wij de Zomernota 2019 aan u voor. Waar geschetste ontwikkelingen in deze Perspectiefnota ook reeds effecten hebben in het lopende jaar 2019 zijn deze verwerkt in de Zomernota 2019.

Samenvatting

Financieel perspectief 2020-2023

Op 14 november 2018 is de Programmabegroting 2019 vastgesteld door uw Staten. In de begroting was sprake van een meerjarige vrije ruimte in de vorm van een stelpost Nieuw Beleid, met daarbinnen een aantal oormerken. De opbouw van deze stelpost voor de jaren 2020-2023¹ was op 14 november jongstleden als volgt:

Opbouw stelpost Nieuw Beleid ontwerp Programmabegroting 2019	2020	2021	2022	2023
Totale omvang, waarvan:	12.265	12.767	14.375	14.375
A: specifieke oormerken				
Afschrijvingslasten aanleg strand Houtribdijk	100	100	100	100
SWUNG (subsidieregeling)	200	200	200	200
SWUNG (afschrijvingslasten investering ad € 2,7 mln.)	135	135	135	135
Meerjarenaanpak bedrijfsvoering (MAB)	600	600	600	600
Werelderfgoed Schokland	50	50	50	50
totaal A: specifieke oormerken	1.085	1.085	1.085	1.085
B: nieuw beleid nieuwe collegeperiode	2.000	2.000	2.000	2.000
C: Interbestuurlijk Programma	6.780	8.150	9.980	9.980
D: ongeoormerkte ruimte Nieuw Beleid	2.400	1.532	1.310	1.310

bedragen x € 1.000

In hoofdstuk II schetsen wij welke ontwikkelingen zich hebben voorgedaan sinds november 2018, voor zover deze effecten hebben (gehad) op de vrije begrotingsruimte (de stelpost Nieuw Beleid). Het betreft hier nadien

¹ Zoals gebruikelijk wordt de laatste jaarschijf (2022) van de huidige begroting als uitgangspunt genomen voor de laatste jaarschijf (2023) van de volgende begroting.

genomen Statenbesluiten, de actualisatie van ramingen voor de algemene dekkingsmiddelen en stelposten en de effecten van autonome ontwikkelingen binnen het bestaande beleid. Deze ontwikkelingen hebben effect op de ongeoormerkte ruimte binnen de stelpost Nieuw Beleid, zoals hieronder kort is samengevat. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk II van de Perspectiefnota.

Stelpost Nieuw beleid ongeoormerkte ruimte	2020	2021	2022	2023
Huidige raming ongeoormerkt Programmabegroting 2019	2.400	1.532	1.310	1.310
<i>Effecten genomen besluiten t.i.v. ongeoormerkte ruimte Nieuw Beleid</i>	-1.780	-1.530	-1.360	-1.310
<i>Effecten actualisatie algemene dekkingsmiddelen en stelposten</i>	-2.075	-2.263	-3.186	-2.733
<i>Effecten autonome ontwikkelingen bestaand beleid</i>	-1.257	-857	-243	-252
Herziene stelpost Nieuw Beleid ongeoormerkte ruimte	-2.712	-3.118	-3.479	-2.985

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

De verwerking van deze mutaties leidt ertoe dat er een tekort ontstaat op de ongeoormerkte ruimte binnen de stelpost Nieuw Beleid. Ter dekking hiervan is voor 2020 en volgende jaren beslag gelegd op een deel van het oormerk Interbestuurlijk Programma (IBP) binnen de stelpost Nieuw Beleid. Hiervoor is gekozen om geen ingrepen te hoeven doen in de uitgaven voor het bestaand beleid, wat strijdig zou zijn met het beleidloze karakter van deze Perspectiefnota. Op deze wijze wordt een sluitend meerjarenperspectief gerealiseerd.

Stelpost Nieuw beleid oormerk Interbestuurlijk Programma	2020	2021	2022	2023
Huidige raming Interbestuurlijk Programma Programmabegroting 2019	6.780	8.150	9.980	9.980
<i>Tekort ongeoormerkte ruimte o.b.v. Perspectiefnota 2020-2023</i>	-2.712	-3.118	-3.479	-2.985
Herziene stelpost Nieuw Beleid oormerk Interbestuurlijk Programma	4.068	5.032	6.501	6.995

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

De verwerking van deze mutaties leidt tot het onderstaande actuele beeld van de totale stelpost Nieuw Beleid (en de daarbinnen aanwezige oormerken).

Opbouw stelpost Nieuw Beleid o.b.v. Perspectiefnota 2020-2023	2020	2021	2022	2023
Totale omvang, waarvan:	6.553	7.517	8.886	9.280
A: specifieke oormerken				
Afschrijvingslasten aanleg strand Houtribdijk	100	100	100	100
SWUNG (subsidieregeling)	200	200	100	0
SWUNG (afschrijvingslasten investering ad € 2,7 mln.)	135	135	135	135
Meerjarenaanpak bedrijfsvoering (MAB)	0	0	0	0
Werelderfgoed Schokland	50	50	50	50
totaal A: specifieke oormerken	485	485	385	285
B: nieuw beleid nieuwe collegeperiode	2.000	2.000	2.000	2.000
C: Interbestuurlijk Programma	4.068	5.032	6.501	6.995
D: ongeoormerkte ruimte Nieuw Beleid	0	0	0	0

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er, op basis van de huidige inzichten, in de periode 2020-2023 geen ongeoormerkte begrotingsruimte voor Nieuw Beleid beschikbaar is. Wel is er € 2 mln. per jaar gereserveerd voor de nieuwe coalitie en is er jaarlijks ruimte voor initiatieven die een relatie hebben met het IBP. Ten slotte zijn er enkele reeds eerder aangebrachte specifieke oormerken beschikbaar.

Hierbij wordt aangetekend dat eind mei is gebleken dat op 1 mei 2019 de hoofdvestiging van leasebedrijf Athlon vanuit Flevoland is verplaatst naar Noord-Holland, waardoor geen opbrengst uit opcenten meer wordt ontvangen voor circa 72.500 auto's. Er is een eerste inschatting gemaakt van de nadelige financiële gevolgen hiervan. Dit voorlopige beeld is verwerkt in deze Perspectiefnota en de tabel hierboven, maar zal nog nader moeten uitkristalliseren.

Daarnaast is er maximaal € 3 mln. aan vrije incidentele ruimte binnen de reserve strategische projecten.

De hierboven aangegeven (structurele en incidentele) begrotingsruimte wordt ingebracht bij de Coalitieonderhandelingen en zal naar verwachting (deels) een voorlopige invulling krijgen in het nieuwe Coalitieakkoord.

Op basis van de bespreking van dat Coalitieakkoord en de informatie uit deze Perspectiefnota 2020-2023 kunnen uw Staten richting geven aan de Programmabegroting voor 2020 (en de daarin opgenomen meerjarenraming voor 2021-2023), die wij in het najaar van 2019 aan u zullen voorleggen.

Actualisatie financieel kader 2020-2023

Met als vertrekpunt de in november 2018 vastgestelde Programmabegroting 2019 (en de daarin opgenomen meerjarenraming t/m 2022) is bezien op welke onderdelen er inmiddels sprake is van gewijzigde inzichten ten aanzien van de beschikbare middelen. Zo zijn er na de vaststelling van de Programmabegroting 2019 Statenbesluiten geweest met financiële gevolgen voor 2020 en volgende jaren.

Daarnaast dienen de effecten van de laatst verschenen Provinciefondscirculaire en ontwikkelingen met betrekking tot de inkomsten uit de opcenten MRB te worden verwerkt. Ook zijn enkele stelposten geactualiseerd. Tenslotte is bezien welke autonome ontwikkelingen in het bestaande beleid aanleiding geven tot bijstelling van begrotingsramingen.

Zoals in de inleiding is aangegeven heeft deze Perspectiefnota 2020-2023 een 'beleidloos' karakter. Nieuwe beleidsvoornemens zullen een uitvloeisel zijn van het nieuwe Coalitieakkoord, dat ten tijde van het opstellen van deze Perspectiefnota niet beschikbaar was.

In dit hoofdstuk wordt de actualisatie van het financiële kader 2020-2023 nader uitgewerkt.

Financiële uitgangspositie

Op 14 november 2019 hebben uw Staten de ontwerp Programmabegroting 2019 vastgesteld. In deze begroting is een stelpost Nieuw Beleid opgenomen, waaraan nog een nadere invulling kan worden gegeven. In feite is dit de nog vrij beschikbare begrotingsruimte. Binnen deze stelpost is door uw Staten wel reeds een aantal oormerken aangebracht. De stelpost Nieuw Beleid, zoals opgenomen in de ontwerp Programmabegroting 2019, kent de volgende opbouw.

Opbouw stelpost Nieuw Beleid ontwerp Programmabegroting 2019	2020	2021	2022	2023
Totale omvang, waarvan:	12.265	12.767	14.375	14.375
A: specifieke oormerken				
Afschrijvingslasten aanleg strand Houtribdijk	100	100	100	100
SWUNG (subsidieregeling)	200	200	200	200
SWUNG (afschrijvingslasten investering ad € 2,7 mln.)	135	135	135	135
Meerjarenaanpak bedrijfsvoering (MAB)	600	600	600	600
Werelderfgoed Schokland	50	50	50	50
totaal A: specifieke oormerken	1.085	1.085	1.085	1.085
B: nieuw beleid nieuwe collegeperiode	2.000	2.000	2.000	2.000
C: Interbestuurlijk Programma	6.780	8.150	9.980	9.980
D: ongeoormerkte ruimte Nieuw Beleid	2.400	1.532	1.310	1.310

bedragen x € 1.000

Voor een nadere toelichting op de specifieke oormerken wordt verwezen naar de Programmabegroting 2019. Het oormerk 'nieuw beleid nieuwe collegeperiode' is bedoeld als dekkingsmogelijkheid voor de effecten van de beleidsvoornemens uit het nieuwe Coalitieakkoord.

Het in omvang belangrijkste oormerk 'Interbestuurlijk programma (IBP)' is bedoeld voor de financiële gevolgen van uitvoering van het IBP, dat voorjaar 2018 in samenspraak tussen Rijk, VNG, IPO en UvW is opgesteld. Hierin spreken partijen uit samen een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te zullen pakken, onder andere op het terrein van klimaat, energie en regionale economie. In dat programma wordt gewezen op de toegenomen financiële mogelijkheden van de decentrale overheden door de hogere accessen van Gemeente- en Provinciefonds. Hoewel deze accessen vrij besteedbaar zijn (er hoeft geen financiële verantwoording over te worden afgelegd) is er vooralsnog voor gekozen om deze extra financiële ruimte te oormerken voor de nadere uitwerking van het IBP en de initiatieven die Flevoland in dat kader wil realiseren.

Overigens hebben wij op basis van een concept Duurzaamheidsprogramma Infrastructuur 2020-2023 reeds een voorlopig bedrag van € 1,2 mln. per jaar 'als onontkoombaar benoemd' binnen het oormerk IBP. Het gaat dan bijvoorbeeld om het gebruik van biodiesel en het toepassen van cementloos beton in fietspaden.

Effecten reeds genomen besluiten

Tijdens en na de begrotingsbehandeling in november 2018 is een aantal besluiten genomen waarmee beslag is gelegd op de bovengenoemde ongeoormerkte ruimte voor Nieuw Beleid. Het betreft hier:

Genomen besluiten t.l.v. ongeoormerkte ruimte Nieuw Beleid	2020	2021	2022	2023
- PS besluit formatieuitbreiding Griffie (14-11-2018)	-270	-270	-270	-270
- PS besluit Visit Flevoland (19-12-2018)	-60	-60	-60	-60
- PS besluit organisatievisie en formatiebudget (30-1-2019)	-1.400	-1.200	-980	-980
- PS besluit Vernieuwend Initiatief Prijs (27-2-2019)	-50		-50	
Mutaties ongeoormerkte ruimte stelpost Nieuw Beleid	-1.780	-1.530	-1.360	-1.310

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

Voor de jaren 2020 en volgende is er dus gemiddeld voor zo'n € 1,5 mln. per jaar aan besluiten genomen ten laste van de ongeoormerkte ruimte voor Nieuw Beleid.

Actualisatie algemene dekkingsmiddelen en stelposten

Bij de algemene dekkingsmiddelen en stelposten is sprake van nieuwe inzichten bij de volgende onderdelen.

a. Provinciefondsuitkering

De Programmabegroting 2019 is gebaseerd op de informatie uit de meicirculaire 2018. Op 31 mei 2019 is de meicirculaire 2019 uitgebracht. Op basis van deze circulaire is er sprake van lagere uitkeringen aan Flevoland dan thans in de begroting is geraamd. Dit komt vooral door lagere accessen en deels door de zogenaamde opschalingskorting die jaarlijks oploopt tot 2025. De lagere accessen worden met name veroorzaakt door de lagere loon- en prijsontwikkelingen, die het CPB dit voorjaar in het Centraal economisch Plan (CEP) heeft voorspeld. Dit leidt tot minder stijging van de rijksuitgaven en derhalve tot een lager accres. Op basis van deze lagere veronderstelde loon- en prijsontwikkeling kan eveneens een verlaging plaatsvinden van de stelpost loon- en prijsontwikkeling in de provinciale meerjarenraming. Hierdoor kan het nadeel van de lagere accessen deels worden opgevangen. Voor 2020 en volgende jaren wijkt de uitkering als volgt af van onze begrotingsramingen.

Effect meicirculaire	2020	2021	2022	2023
mutatie t.o.v. huidige meerjarenraming	-960	-1.752	-2.778	424

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

De toename in 2023 houdt vooral verband met de toevoeging van een nieuwe jaarschijf waarvoor voorlopig een accres van circa € 3,6 mln. is opgenomen in de meicirculaire. Dit accres houdt mede verband met loon en prijsontwikkelingen in de geraamde rijksuitgaven in 2023. Daar staat tegenover dat voor 2023 ook nog rekening moet worden gehouden met loon- en prijsontwikkelingen op de provinciale uitgaven, waardoor een deel van dit voordeel nodig is om de stelpost loon- en prijsontwikkeling op het noodzakelijke peil te brengen.

Als gevolg van recente ontwikkelingen in de belastingcapaciteit (wijziging hoofdvestiging autoleasebedrijf Athlon) treedt nog een andere mutatie op in de Provinciefondsuitkering. Het voorlopig ingeschatte effect hiervan op de Provinciefondsuitkering is circa € 12 mln. voordelig op jaarbasis en is in onderstaande tabel verwerkt. Daar staat echter een nadeel van circa € 14,5 mln. op jaarbasis aan lagere opbrengsten MRB tegenover. Een en ander is hierna bij het onderdeel 'opcenten motorrijtuigenbelasting' verder beschreven.

Samenvattend houden we rekening met de volgende mutaties met betrekking tot de Provinciefondsuitkering

mutaties Provinciefonds	2020	2021	2022	2023
effect meicirculaire 2019	-960	-1.752	-2.778	424
effect vertrek leasemaatschappij Athlon	11.947	11.947	11.947	11.947
Effect op ongeoormerkte ruimte stelpost Nieuw beleid	10.987	10.195	9.169	12.371

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

b. Opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting (MRB)

I reguliere ontwikkelingen

De in de Programmabegroting geraamde opbrengsten uit de opcenten MRB worden gebaseerd op de voertuigoverzichten die twee maal per jaar worden ontvangen van het Centraal Bureau Motorrijtuigenbelasting. De huidige ramingen in de Programmabegroting 2019 zijn gebaseerd op het zogenoemde voertuigenoverzicht van 1 juli 2018. Nadien is het voertuigoverzicht per 1 januari 2019 ontvangen. Uit dat overzicht blijkt dat het aantal belastingplichtige voertuigen in Flevoland ten opzichte van 1 juli 2018 is toegenomen, waardoor de opbrengst voor 2019 circa € 0,9 mln. hoger uitkomt dan nu in de Programmabegroting 2019 is geraamd. Deze meeropbrengst is in beginsel structureel. Aangekend wordt wel

dat het momenteel lastig is om een meerjarenraming van de opcenten MRB te maken in verband met de maatregelen die mogelijk genomen worden op grond van het Klimaatakkoord. Indien het Rijk tot vergaande stimulering van de aanschaf van elektrisch auto's overgaat (die op dit moment vrijgesteld zijn van opcenten motorrijtuigenbelasting), kan dit nadelige effecten hebben op de inkomsten van de provincie, wanneer massaal wordt overgestapt op elektrisch vervoer. Vooralnog gaan wij er op dit moment van uit dat de thans verwachte meeropbrengst voor 2019 ad. € 0,9 mln. structureel zal zijn.

Daarnaast is in de huidige meerjarenraming rekening gehouden met een indexering (inflatiecorrectie) van het belastingtarief voor de opcenten MRB met 1% per jaar. Op grond van het bestaand beleid wordt deze indexering rekentechnisch gecontinueerd in de nieuwe jaarschijf 2023. Dit geeft een opbrengst van € 0,6 mln., op basis van het huidige voertuigenbestand (dus exclusief de voertuigen van Athlon).

II verplaatsing hoofdvestiging leasebedrijf

Eind mei is gebleken dat leasebedrijf Athlon de hoofdvestiging per 1 mei 2019 heeft verplaatst van Almere naar Schiphol, waardoor de opcenten over circa 72.500 voertuigen vanaf dat moment niet meer ten gunste van Flevoland komen.

In 2018 heeft Athlon bij de gemeente Almere aangegeven behoefte te hebben aan meer kantoorruimte. Athlon heeft in bestuurlijk overleg met gemeente en provincie ook aangegeven dat zij alle opties voor het uitbreiden van hun kantoorruimte in overweging zou nemen en het verschil in opcenten motorrijtuigenbelasting tussen de provincies hierin meespeelde. Athlon heeft meerdere scenario's verkend, zo ook verhuizing met het gehele of een gedeelte van het bedrijf naar een locatie buiten Flevoland.

De provincie is samen met de gemeente Almere in gesprek gegaan met Athlon om te bezien of er mogelijkheden waren om dit bedrijf voor Flevoland te behouden. Dit binnen het gestelde kader waarin er geen mogelijkheden zijn om de opcenten motorrijtuigenbelasting aan te passen. Samen met de gemeente Almere heeft de provincie alle andere opties zoals andere kantoorlocaties in Almere, innovatiesubsidies, regelingen om te verduurzamen met zonne-energie en partners in smart-mobility ontwikkelingen op een rij gezet en aan Athlon voorgelegd. Athlon heeft daarop duidelijk gemaakt het aanbod te waarderen, maar dit los te zien van de businesscase voor uitbreiding en/of herhuisvesting.

De verhuizing is vooral een administratieve verhuizing. De vloot van auto's en de daarbij behorende taken blijven in Almere. Deze verhuizing heeft vooral impact op de provinciale begroting, maar nauwelijks directe maatschappelijke gevolgen. De verhuizing van directie en een deel van de staf naar Schiphol heeft beperkte impact voor Flevoland. Het betreft grotendeels een groep werknemers die veelal buiten Flevoland wonen. Een eerste inschatting van de budgettaire effecten van de verplaatsing van Athlon is dat het verlies aan inkomsten uit de opcenten MRB op jaarbasis zo'n € 14,5 mln. zal kunnen bedragen. Daarbij zijn wij er van uitgegaan dat de overgeschreven voertuigen een gemiddeld gewicht hebben en daarmee een opbrengst per voertuig hebben die gelijk is aan de rest van het met opcenten belaste wagenpark. Omdat bij de bepaling van de hoogte van de Provinciefondsuitkering rekening wordt gehouden met de belastingcapaciteit, zou de Provinciefondsuitkering naar verwachting circa € 12,0 mln. hoger kunnen uitvallen. Het netto nadeel zou daarmee (in basis) uitkomen op zo'n € 2,5 mln. Daarbij speelt aanvullend nog het volgende.

In onze meerjarenraming is rekenkundig uitgegaan van continuering van een indexering van het opcententarief met 1% per jaar. Door het wegvallen van € 14,5 mln. aan belastinginkomsten, valt ook de 1% groei hierover weg.

Een eerste indicatie van het meerjarig effect van de verplaatsing van het leasebedrijf is in onderstaande tabel aangegeven.

Totaal effect	2019	2020	2021	2022	2023
Mutatie inkomsten MRB	-9.645	-14.467	-14.467	-14.467	-14.467
Mislopen indexering	0	-145	-291	-438	-587
Mutatie Provinciefonds	7.965	11.947	11.947	11.947	11.947
Netto effect	-1.680	-2.665	-2.811	-2.958	-3.107

bedragen x € 1.000 - = nadeel

Bij de hierboven gepresenteerde cijfers wordt nadrukkelijk aangetekend dat het hier om eerste berekeningen gaat, op basis van de eind mei 2019 beschikbare gegevens. Naar verwachting zal op basis van het medio juli 2019 verwachte voertuigoverzicht van 1 juli 2019 een betere inschatting mogelijk zijn, omdat dan duidelijk wordt hoeveel voertuigen resteren en wat daarvan de gewichten zijn.

Vooralsnog houden we in deze Perspectiefnota rekening met bovengenoemde bedragen en effecten.

c. Dividend BNG

De BNG Bank heeft in 2019 € 214.000 dividend uitgekeerd. Op basis van het dividendbeleid van de BNG is de verwachting dat, bij gelijkblijvende bedrijfsresultaten, het dividend voor 2020 en volgende jaren zich ook rond dat niveau zal bewegen. Wij houden daarom rekening met een jaarlijks dividend van € 200.000 voor de jaren 2020-2023. Ten opzichte van de huidige meerjarenraming in de Programmabegroting 2019 is dit een toename met € 50.000 per jaar.

d. Stelpost onzekerheden Perspectiefnota

De Programmabegroting 2019 bevat een meerjarige stelpost onzekerheden Perspectiefnota. Deze stelpost is bedoeld om tegenvallers op te vangen die zich voordoen ten aanzien van de rekenkundige aannames in de begroting, zoals de geraamde opbrengst uit de opcenten MRB of de Provinciefondsuitkering.

Voor deze stelpost is de gedragslijn dat hiervoor jaarlijks (cumulatief) een afgerond bedrag beschikbaar is dat 0,25% van het begrotingstotaal bedraagt. Dit betekent dat in de ontwerpbegroting 2020 een bedrag wordt opgenomen van € 0,8 mln. Dit bedrag bestaat uit het normbedrag voor het lopende jaar 2019 (€ 0,4 mln.) en de toename voor 2020 (€ 0,4 mln.). De meerjarenraming voor 2020 bedraagt thans € 1,2 mln., zijnde het cumulatieve bedrag van de jaren 2018-2020. Deze verlaging met € 0,4 mln. werkt structureel door. Dit betekent voor de jaren 2021 en 2022 eveneens een verlaging met € 0,4 mln. zal worden doorgevoerd. In de nieuwe jaarschijf 2023 is ten opzichte van 2022 weer € 0,4 mln. extra nodig, zodat het netto effect in dat jaar nihil is.

e. Stelpost loon- en prijsontwikkelingen

Zoals bij het onderdeel Provinciefondsuitkering is aangegeven kan, op grond van het CEP 2019, de huidige stelpost voor loon- en prijsontwikkelingen voor de jaarschijven 2020-2022 uit de huidige meerjarenraming worden verlaagd. Het gaat daarbij om € 0,2 mln. in 2020, oplopend naar € 1,2 mln. in 2022. Dit houdt verband met de lagere loon- en prijsontwikkelingen die thans worden voorzien en die tevens hebben geleid tot lagere accessen in het Provinciefonds. Voor het jaar 2023 zal een volledige nieuwe jaarschijf moeten worden opgenomen. Op basis van het CEP 2019 gaat het om een extra bedrag van circa € 2,8 mln., ofwel een toename van € 1,6 mln. ten opzichte van de huidige raming voor 2022. Het effect op de ongeoormerkte ruimte binnen de stelpost nieuw beleid van de hierboven onder a. tot en met e. beschreven ontwikkelingen is hieronder weergegeven.

mutaties algemene dekkingsmiddelen en stelposten	2020	2021	2022	2023
<i>mutaties Provinciefonds</i>	10.987	10.195	9.169	12.371
<i>toename voertuigen MRB</i>	900	900	900	900
<i>MRB i.v.m. vertrek leasemaatschappij Athlon</i>	-14.467	-14.467	-14.467	-14.467
<i>effecten indexering MRB (1%)</i>	-145	-291	-438	13
<i>dividend BNG</i>	50	50	50	50
<i>stelpost loon- en prijsontwikkelingen</i>	200	950	1.200	-1.600
<i>stelpost onzekerheden Perspectiefnota</i>	400	400	400	0
Effect op ongeoormerkte ruimte stelpost Nieuw beleid	-2.075	-2.263	-3.186	-2.733

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

De voorziene mutaties hebben structureel een nadelig effect op de ongeoormerkte ruimte voor nieuw beleid.

Autonome ontwikkelingen bestaand beleid

Zoals eerder aangegeven bevat deze Perspectiefnota 2020-2023 geen voorstellen voor nieuw beleid. Wel zijn er autonome ontwikkelingen binnen het bestaande beleid die financiële consequenties hebben voor de jaren 2020-2023. Ook zijn er enkele externe factoren die, naar onze mening, onontkoombare financiële gevolgen hebben voor de provincie.

Bij de volgende programma's is sprake van ontwikkelingen binnen het bestaande beleid dan wel van externe factoren die budgettaire effecten hebben in 2020 en/of volgende jaren.

Programma 1: Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeleid

I. Agenda IJsselmeergebied 2050

In mei 2018 hebben de ministeries van I&W, EZK, LNV en OCW en de provincies Noord-Holland, Fryslân, Overijssel en Flevoland met andere regiopartners een gebiedsagenda voor het IJsselmeergebied vastgesteld. De gebiedsagenda bevat een richtinggevend perspectief voor de periode tot 2050 en gezamenlijke ambities en ontwikkelprincipes. In het bestuurlijk overleg met partners (BPIJ) is aangegeven dat iedere partner structureel €100.000 per jaar met ingang van 2019 zal vrijmaken voor de gezamenlijke ambtelijke basis en coördinatie met partners, alsmede de versterkte eigen inzet voor onder andere de nadere uitwerking van gezamenlijke projecten en de kennis- en innovatieagenda. In 2019 wordt de bijdrage van € 100.000 opgevangen binnen de beschikbaar gestelde middelen voor de uitwerking Omgevingsvisie, onderdeel Regionale kracht. Voor 2020 en volgende jaren zijn nog geen middelen beschikbaar voor de uitwerking van de Omgevingsvisie, omdat de omvang afhankelijk is gesteld van de accenten die het nieuwe Coalitieakkoord zal leggen. In deze Perspectiefnota houden we daarom wel alvast rekening met een structureel bedrag van €100.000 voor de Agenda IJsselmeergebied 2050, ten laste van de begrotingsruimte.

II. Omgevingswet

Het Rijk wil de Omgevingswet in 2021 van kracht laten worden. Wetgeving en digitaal stelsel kristalliseren zich nu verder uit, waardoor duidelijker wordt wat er verder nog gedaan moet dan wel kan worden. Dit heeft tot gevolg dat in 2019, maar ook in de jaren daarna op onderdelen meer inspanning verlangd wordt dan eerst werd gedacht. Dit betreft onder meer het inrichten van de ketensamenwerking, welke voor een deel ook nog na de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn beslag moet krijgen. Hiervoor is naar verwachting een extra bedrag van € 100.000 per jaar nodig, dat ten laste van de begrotingsruimte zal worden gebracht. Provincies zijn beoogd huismeester van de informatiehuizen natuur en externe veiligheid. Daartoe wordt in IPO-verband onder meer nagegaan of de informatie die ook zonder de Omgevingswet nodig is, geschikt kan worden gemaakt om aan te sluiten op het DSO-LV. Aan de provincies wordt gevraagd in 2020 en 2021 hieraan mee te betalen; voor Flevoland gaat het om € 156.000 per jaar. Omdat hiervoor geen dekking is binnen de begroting zal dit bedrag eveneens ten laste van de begrotingsruimte in die jaren worden gebracht.

III. Kennisimpuls Delta Aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater

Eind 2018 is in IPO bestuur besloten tot de invulling van de kennisimpuls van de Delta Aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater. De voorgestelde projectenaanpak betekent een totale IPO-bijdrage van € 250.000 per jaar (2019 t/m 2022), waarvan het aandeel voor Flevoland circa € 16.000. Deze bijdrage is niet voorzien in de Programmabegroting 2019 e.v., vandaar dat een voorbehoud is gemaakt in verband met besluitvorming in juli 2019 door Provinciale Staten over de Zomernota 2019 en de Perspectiefnota 2020-2023. Het bedrag van € 16.000 per jaar komt ten laste van de begrotingsruimte in de jaren 2020-2022.

IV. Voorbereidingen provinciaal waterprogramma

In de Programmabegroting 2019 is opgenomen dat de voorbereidingen starten voor een nieuw provinciaal programma waarin het waterbeleid wordt herzien en geactualiseerd. Het programma wordt in 2021 conform de Omgevingswet vastgesteld. Dit betekent een piek in de werkzaamheden, deels in 2019 en vooral in 2020, en in de proceskosten. Dit kan niet (geheel) gedekt worden uit het beschikbare budget voor ontwikkeling van waterbeleid. Voor procesondersteuning is in 2020 een extra bedrag nodig van € 200.000 voor proceskosten, waaronder mogelijk een milieueffectrapportage. Dit bedrag van € 200.000 komt ten laste van de begrotingsruimte in 2020.

Programma 2: Landelijk gebied en natuur

I. Invulling centraal toezicht i.v.m. aanleg glasvezelnetwerk oostelijk en zuidelijk Flevoland

In september 2018 is de rol van de provincie in de realisatie van een glasvezelnetwerk in oostelijk en zuidelijk Flevoland gewijzigd van een regierol (provincie doet een aanbesteding) naar een faciliterende rol (marktpartij doet vraagbundeling/aanleg zonder overheidssteun). Voor de regierol van de provincie zijn middelen gereserveerd binnen de reserve strategische projecten.

Indien de vraagbundeling van Glasdraad Flevoland (die loopt t/m 17 juni 2019) succesvol is, dan start de aanleg van glasvezel in het vierde kwartaal van 2019. Als overheden (gemeenten en provincie) willen we dan zelf toezicht houden op een zorgvuldige aanleg. De gemeenten leveren de lokale toezichthouders, de provincie verzorgt centrale directievoering en toezicht. De aanleg zal naar verwachting ruim één jaar in beslag nemen (4e kwartaal 2019 - 3e kwartaal 2020). In dat geval bedragen de kosten voor 2020 circa € 150.000. Daarna is er extra budget benodigd voor advies e.d. ten bedrage van € 50.000. Deze kosten zouden dan gedekt kunnen worden uit het beschikbare oormerk binnen de reserve strategische projecten, omdat de gereserveerde middelen dan niet meer nodig zijn voor de regierol.

Indien de vraagbundeling niet succesvol is, zal de provincie mogelijk weer de regierol krijgen. Dan zal weer aanspraak moeten worden gemaakt op de geormerkte middelen binnen de reserve strategische projecten, maar zal het centrale toezicht nog niet aan de orde zijn.

Omdat de uitkomst van de vraagbundeling nog ongewis is, stellen wij voor ons College te machtigen om, indien de vraagbundeling succesvol is, de kosten van toezicht te dekken uit het beschikbare oormerk binnen de reserve strategische projecten. Dit zal dan via mandaat begrotingswijziging plaatsvinden, die ter kennisneming aan uw Staten wordt gezonden.

II. Oostvaardersplassen/grote grazers

In juli 2018 hebben Provinciale Staten een nieuw beleidskader beheer Oostvaardersplassen vastgesteld. In het beleidskader is een overzicht opgenomen van de benodigde investerings- exploitatie- en onderhoudskosten. De extra proces- en onderzoekskosten voor de invoering van het nieuwe beleidskader zijn niet in de begroting opgenomen. Het betreft hier onder meer de uitbesteding van onderzoeksvragen, inhuur juridische expertise (landsadvocaat) en vergoedingen voor leden van de expertgroep en van de klankbordgroep. In de Zomernota 2019 is hierop nader ingegaan.

In 2020 en 2021 zal naar verwachting nog steeds extra inzet nodig zijn voor de implementatie van het beleidskader. Deze zal wel geleidelijk afnemen, en een plek krijgen in de reguliere organisatie. Naar huidige inzichten zal in 2020 nog € 0,4 mln. nodig zijn en in 2021 € 0,2 mln. Deze bedragen komen ten laste van de begrotingsruimte.

III. Uitvoering beheerplanmaatregelen Natura 2000 Oostvaardersplassen

Afgelopen jaren is de uitvoering van de beheerplanmaatregelen Natura 2000 in de Oostvaardersplassen voorbereid en in gang gezet. Het gaat daarbij om de moeras-reset, inclusief aanleg nieuwe stuw en het aanleggen van poelen en vispassages in het grazige deel. In 2018 is gestart met de moeras-reset, waarbij in 2019 een groot deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd. De uitvoering van de poelen en vispassages start vanaf 2020. In de stuurgroep N2000 is overeenstemming over de maatregelen die de komende jaren uitgevoerd zullen worden. Hiermee kan een nieuwe inschatting worden gemaakt voor de kosten in de komende jaren. Naar verwachting gaat het om de volgende bedragen per jaar.

Natura 2000	2020	2021	2022	2023
Huidige inschatting kosten	1.200	900	900	p.m.
Opgenomen in meerjarenraming Programmabegroting 2019	676	676	676	p.m.
Mutatie	524	224	224	p.m.

bedragen x € 1.000

Deze hogere lasten worden gedekt uit de reserve Beheer en ontwikkeling natuur en leggen dus geen beslag op de begrotingsruimte.

IV. Landschapsbeheer Flevoland

Provinciale Staten hebben in 2016 (bij motie), het college opgedragen de vrijwillige akker- en weidevogelbescherming in samenwerking met Stichting Landschapsbeheer Flevoland een structurele plek te geven in het Flevolandse natuurbeleid (Perspectiefnota 2016-2020). Dit is in 2016 uitgewerkt in de vorm van een specifieke subsidie akker- en weidevogelbescherming, met als laatste jaar 2019.

Wij hebben bij besluit van 16 april 2019 een wijziging van de subsidiebeschikking 2018-2021 aan de stichting vastgesteld. In deze beschikking zijn ook de aanvullende bedragen ten behoeve van de akker- en weidevogelbescherming in 2020 en 2021 (€ 22.500 per jaar) opgenomen, met een expliciet voorbehoud in de beschikking betreffende de toekenning van extra budget door Provinciale Staten. Door dit bedrag nu alsnog op te voeren voor de begroting 2020 en volgende jaren kan, in lijn met de wens van Provinciale Staten, de akker- en weidevogelbescherming door Stichting Landschapsbeheer Flevoland worden voortgezet. Dit aanvullende structurele bedrag van € 22.500 vanaf 2020 komt ten laste van de begrotingsruimte.

Programma 5: Energie, milieu en klimaat

I. Omgevingsdiensten

In de ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 van de Omgevingsdienst OFGV wordt uitgegaan van een hogere provinciale bijdrage dan de provincie Flevoland heeft begroot. Dit is een gevolg van de uitbreiding van het groene toezicht door de OFGV, hogere index voor loon- en prijsstijging, incidentele bijdragen voor de omgevingswet (2020-2021) en een structurele verhoging van het bedrijfsvoering budget. Voor begrotingsjaar 2020 vraagt dit een aanvulling van € 250.000.

Daarnaast is het toezicht houden op de PAS een structurele taak die de provincie met ingang van 2020 bij de OFGV inbrengt. Hiermee is naar verwachting € 75.000,- per jaar gemoeid.

De opdracht van de provincie aan de Omgevingsdienst NZKG wordt met ingang van 2019 op regiebasis aangeboden en afgerekend. Feitelijk zal dat gaan betekenen dat er vooraf begroot wordt welke uren nodig zullen zijn, en vervolgens afgerekend wordt op de werkelijk ingezette uren. Op basis van de nieuwe vastgestelde begrotingssystematiek van NZKG wordt de bijdrage begroot op € 306.000, in plaats van de eerder begrootte € 255.000. Dit betekent een toename van € 51.000

Op grond van het bovenstaande dienen de budgetten voor de Omgevingsdiensten te worden verhoogd met in totaal € 376.000 in 2020/2021 en € 218.000 in de jaren daarna. Deze bedragen komen ten laste van de begrotingsruimte in die jaren.

II. Windenergie

Voor de uitvoering van het windenergie-beleid is er bij de Perspectiefnota 2019-2022 budget beschikbaar gesteld van € 250.000 tot en met 2022 voor de projecten uit het Regioplan windenergie. In de meerjarenraming 2023 valt dit budget vrij ten gunste van de begrotingsruimte.

III. SWUNG

Bij de Programmabegroting 2018 is er vanuit de stelpost Nieuw Beleid € 900.000 beschikbaar gesteld voor SWUNG (subsidieregeling). In de Programmabegroting 2019 is abusievelijk het bedrag uit 2021 overgenomen voor het jaar 2022. In de meerjarenraming 2022 (€ 100.000) en 2023 (€ 200.000) valt het budget vrij ten gunste van het begrotingssaldo. Het budget binnen de stelpost Nieuw Beleid met als oormerk SWUNG (subsidieregeling) te verlagen met € 100.000 in 2022 en met € 200.000 in 2023.

Programma 6: Mobiliteit

I. Areaaluitbreiding

Naar aanleiding van de vaststelling van de koepelnota Infra beheerplan in 2015 is besloten de jaarlijkse en niet-jaarlijkse onderhoudslasten van eventueel nieuw areaal dat de komende jaren wordt opgeleverd te verwerken in de Perspectiefnota. Op basis van het huidige pMIRT 2019 - 2022 zou dit betekenen dat er vanaf 2020 enkele tienduizenden euro's aan aanvullende middelen noodzakelijk zijn voor het onderhoud van nieuw areaal, welk bedrag oploopt naar bijna € 0,1 mln. in 2023. Daarnaast spelen er ook enkele overdrachten van delen van wegen naar gemeenten, die leiden tot vermindering van het areaal. Naar huidige inzichten houden de financiële effecten beide areaalontwikkelingen elkaar redelijk in evenwicht. Om die reden wordt thans volstaan met een p.m. raming.

II. Uitzetting kapitaallasten

Voor de bekostiging van de investeringen in de weginfrastructuur bestaan financiële kaders. Onderdeel daarvan is dat er jaarlijks een toename van de netto kapitaallasten met € 75.000 mag plaatsvinden. Deze jaarlijkse

toename is reeds verwerkt in de jaarschijven 2020-2022, maar dient nu te worden toegevoegd aan de nieuwe jaarschijf 2023. Deze uitzetting van kapitaallasten met € 75.000 komt ten laste van de begrotingsruimte 2023.

Programma 7: Gebiedsontwikkeling

I. Actualiseren exploitatie Flevokust Haven

In 2018 is Flevokust Haven opgeleverd. Vanaf 2019 wordt de investering in de haven in 40 jaar afgeschreven. Bij het bepalen van de afschrijvingslasten voor de begroting van 2019 kon nog geen rekening worden gehouden met de waardering van de haven tegen (een lagere) marktwaarde, die in de jaarrekening 2018 heeft plaatsgevonden. Daardoor zullen de werkelijke afschrijvingslasten € 204.000 lager zijn dan initieel was begroot. Dit heeft een positief effect op de financiële exploitatie van de haven, waardoor er geen sprake meer is van (aanloop-) verliezen in de komende jaren.

Bovengenoemde afwaardering van de haven is gedekt ten laste van de bestemmingsreserve Flevokust Haven, die daardoor volledig is uitgeput. Hierdoor is de geraamde meerjarige onttrekking aan deze reserve van circa € 90.000 per jaar niet meer mogelijk en ook niet meer nodig, omdat er geen aanloopverliezen meer worden verwacht.

Per saldo is er sprake een voordelig effect op de provinciale begroting van € 114.000 per jaar in 2020 en volgende jaren.

Programma 8: Kwaliteit openbaar bestuur

I. Kasritme provinciale cofinanciering POP3

In de meerjarenbegroting is voor het cofinancieringsbudget gerekend met een jaarlijks gemiddeld bedrag van € 430.000. Dat bedrag is gebaseerd op een gedeelte van de totale cofinanciering. De maximaal te betalen cofinanciering, vanuit de reserve p-MJP/POP, is voor de gehele POP3-periode € 9,06 mln. Daarvan is tot en met 2018 € 0,5 mln. daadwerkelijk betaald. Het restant van € 8,56 mln. gaat in de periode 2019 tot en met 2023 betaald worden. Voor 2019 is een wijzigingsvoorstel opgenomen in de Zomernota 2019. Voor de jaren 2020 e.v. voorzien wij onderstaand kasritme.

Cofinanciering POP3	2020	2021	2022	2023
Huidige inschatting benodigd budget	1.500	1.750	2.000	2.342
Opgenomen in meerjarenraming Programmabegroting 2019	430	430	430	430
Mutatie	1.070	1.320	1.570	1.912

bedragen x € 1.000

De jaarlijkse bedragen zijn gebaseerd op een schatting, omdat de precieze omvang nog niet bekend is. De betalingen zijn namelijk afhankelijk van declaraties die uitvoerende partijen (subsidieontvangers) bij RVO.nl indienen. Het gewijzigde kasritme heeft geen effect op de begrotingsruimte, aangezien de cofinanciering wordt gedekt uit de reserve p-MJP/POP.

II. Verkiezingen 2023

In 2023 zullen weer verkiezingen voor Provinciale Staten plaatsvinden. Dit betekent dat in de nieuwe jaarschijf 2023 rekening moet worden gehouden met de kosten daarvan. Op basis van de extra kosten in 2019 (exclusief de kosten van hertelling) wordt een incidenteel benodigd bedrag ingeschat van € 300.000 ten behoeve van communicatie, training en opkomstbevorderende maatregelen. Dit bedrag zal ten laste van de begrotingsruimte 2023 worden gebracht.

III. Meerjarenaanpak Bedrijfsvoering (MAB)

Binnen de stelpost nieuw beleid is € 0,6 mln. structurele ruimte geormerkt opgenomen voor ICT-beheer taken ten gevolge van de uitvoering van de Meerjarenaanpak bedrijfsvoering (MAB).

In dit kader zijn circa 10 ICT-systemen aangeschaft of vernieuwd. Om deze systemen blijvend goed te kunnen beheren is uitbreiding van de formatie bij de afdeling Informatievoorziening met 5,8 fte nodig, wat een extra last geeft van € 470.000. Daarnaast moet rekening worden gehouden met stijgende lasten voor licenties en onderhoud van deze systemen voor een bedrag van € 130.000. Hiermee is het oormerk binnen de stelpost nieuw beleid geheel ingevuld.

Totaaloverzicht

De in dit hoofdstuk III beschreven autonome ontwikkelingen in het bestaande beleid hebben in een aantal gevallen effect op de begrotingsruimte voor 2020 en volgende jaren, in casu de ongeoormerkte ruimte binnen de stelpost Nieuw Beleid. Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen.

autonome ontwikkelingen bestaand beleid en externe	2020	2021	2022	2023
IJsselmeergebied 2050	-100	-100	-100	-100
Omgevingswet	-256	-256	-100	-100
Kennisimpuls Delta Aanpak	-16	-16	-16	
Waterprogramma	-200			
Glasvezelnetwerk (snel internet buitengebied)	<i>p.m.</i>			
Grote grazers/Oostvaardersplassen	-400	-200		
Landschapsbeheer (weidevogels)	-23	-23	-23	-23
Omgevingsdiensten	-376	-376	-218	-218
Windenergie				250
SWUNG			100	200
Areaaluitbreiding Infra	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>
Kapitaallasten Infra 2023				-75
Flevokust Haven	114	114	114	114
Verkiezingen 2023				-300
Totaal effect op ongeoormerkte ruimte stelpost Nieuw	-1.257	-857	-243	-252

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

IV

Financieel resumé

In de hoofdstukken II en III is inzicht gegeven in de (financiële) ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2019 op 14 november 2018. Deze ontwikkelingen hebben effect op de structurele begrotingsruimte voor de jaren 2020-2023, in casu de stelpost Nieuw Beleid. Het betreft het daarbinnen opgenomen ongeoormerkte deel. Hieronder worden de mutaties kort samengevat en wordt inzicht gegeven in de daaruit volgende actuele stand en samenstelling van de stelpost Nieuw Beleid.

Stelpost Nieuw beleid ongeoormerkte ruimte	2020	2021	2022	2023
Huidige raming ongeoormerkt Programmabegroting 2019	2.400	1.532	1.310	1.310
<i>Effecten genomen besluiten t.i.v. ongeoormerkte ruimte Nieuw Beleid</i>	-1.780	-1.530	-1.360	-1.310
<i>Effecten actualisatie algemene dekkingsmiddelen en stelposten</i>	-2.075	-2.263	-3.186	-2.733
<i>Effecten autonome ontwikkelingen bestaand beleid</i>	-1.257	-857	-243	-252
Herziene stelpost Nieuw Beleid ongeoormerkte ruimte	-2.712	-3.118	-3.479	-2.985

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

De verwerking van deze mutaties leidt ertoe dat er een tekort ontstaat op de ongeoormerkte ruimte binnen de stelpost Nieuw Beleid. Ter dekking hiervan is voor 2020 en volgende jaren een beslag gelegd op een deel van het oormerk Interbestuurlijk Programma (IBP) binnen de stelpost Nieuw Beleid. Hiervoor is gekozen om geen ingrepen te hoeven doen in de uitgaven voor het bestaand beleid, wat strijdig zou zijn met het beleidloze karakter van deze Perspectiefnota. Op deze wijze wordt een sluitend meerjarenperspectief gerealiseerd.

Stelpost Nieuw beleid oormerk Interbestuurlijk Programma	2020	2021	2022	2023
Huidige raming Interbestuurlijk Programma Programmabegroting 2019	6.780	8.150	9.980	9.980
<i>Tekort ongeoormerkte ruimte o.b.v. Perspectiefnota 2020-2023</i>	-2.712	-3.118	-3.479	-2.985
Herziene stelpost Nieuw Beleid oormerk Interbestuurlijk Programma	4.068	5.032	6.501	6.995

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

Hieronder is inzichtelijk gemaakt hoe de beschikbare begrotingsruimte er voor de jaren 2020-2023 uitziet op basis van de inzichten en informatie zoals die eind mei 2019 beschikbaar waren, dus inclusief de verwerking van de meicirculaire Provinciefonds en de overschrijving van het wagenpark van Athlon.

Opbouw stelpost Nieuw Beleid o.b.v. Perspectiefnota 2020-2023	2020	2021	2022	2023
Totale omvang, waarvan:	6.553	7.517	8.886	9.280
A: specifieke oormerken				
Afschrijvingslasten aanleg strand Houtribdijk	100	100	100	100
SWUNG (subsidieregeling)	200	200	100	0
SWUNG (afschrijvingslasten investering ad € 2,7 mln.)	135	135	135	135
Meerjarenaanpak bedrijfsvoering (MAB)	0	0	0	0
Werelderfgoed Schokland	50	50	50	50
totaal A: specifieke oormerken	485	485	385	285
B: nieuw beleid nieuwe collegeperiode	2.000	2.000	2.000	2.000
C: Interbestuurlijk Programma	4.068	5.032	6.501	6.995
D: ongeoormerkte ruimte Nieuw Beleid	0	0	0	0

bedragen x € 1.000; (- = nadeel)

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er in de periode 2020-2023 geen ongeoormerkte begrotingsruimte wordt voorzien. Wel is er € 2 mln. per jaar gereserveerd voor de nieuwe coalitie en is er jaarlijks ruimte voor initiatieven die een relatie hebben met het IBP. Ten slotte zijn er enkele reeds eerder aangebrachte specifieke oormerken beschikbaar. Aangevend wordt dat er op dit moment nog geen definitief beeld bestaat van de financiële gevolgen die de verplaatsing van de hoofdvestiging van leasebedrijf Athlon met zich brengt. Daarnaast zal het Coalitieakkoord mogelijk financiële effecten hebben op bovenstaand financieel beeld. Bij de

nadere uitwerking van de Programmabegroting 2020 zal een definitief beeld ontstaan, waarbij het uitgangspunt is dat tot een reëel sluitende begroting zal worden gekomen. Indien het meerjarige beeld ongunstiger blijkt dan thans wordt voorzien, zal in eerst instantie dekking worden gezocht door een verdere verlaging van het oormerk IBP, waarvan de omvang een vrije bestuurlijke keuze is.

Hierboven is inzicht gegeven in de ontwikkeling van de structurele begrotingsruimte in de periode 2020-2023. Daarnaast beschikt de provincie over een aantal bestemmingsreserves die kunnen worden ingezet voor de realisatie van provinciale doelen.

Bestemmingsreserves worden gevormd met het doel middelen beschikbaar te hebben voor het realiseren van provinciale doelstellingen op de terreinen waarvoor de reserves zijn bedoeld. Zo zijn er reserves voor mobiliteit, economie, bodembeleid, Europese projecten etc. Sommige reserves zijn gebaseerd op convenanten met derden, of vastgestelde bestedingsplannen, voor een ander deel geven deze reserves mogelijkheden om nieuwe initiatieven te ondersteunen binnen de doelstellingen van de reserve. Een aantal reserves heeft een meer technisch karakter, zoals het egaliseren van uitgavenpieken en -dalen tussen de jaren of dient ter dekking van toekomstige lasten.

In een aantal gevallen zijn bedragen binnen reserves reeds bestuurlijk geormerkt voor toekomstige uitgaven. Voor een aantal reserves zijn geen specifieke oormerken benoemd, maar zijn wel afspraken gemaakt over het totale volume van in te zetten middelen. Als voorbeeld wordt gewezen op de reserve Almere 2.0, waaruit de meerjarige Flevolandse bijdrage aan het Fonds Verstedelijking Almere wordt bekostigd.

In de jaarrekening 2018 van de provincie zijn de reserves en de omvang daarvan benoemd. Daar is ook in voorkomende gevallen aangegeven wel deel van de reserve is geormerkt. Het deel dat niet geormerkt is binnen een reserve is echter niet per definitie vrij besteedbaar, zoals hiervoor is toegelicht. Veelal zijn beleidswijzigingen nodig om middelen voor andere doelen vrij te maken binnen de bestemmingsreserves. De vrije ruimte in de bestemmingsreserves is, zonder dergelijke nadere besluitvorming, verwaarloosbaar.

Eén van de bestemmingsreserves is de reserve strategische projecten. Deze reserve kent een brede doelstelling en is bedoeld voor het stimuleren of realiseren van projecten die van strategisch belang zijn voor de provincie en bijdragen aan de verdere ontwikkeling van het gebied. Vanwege het brede karakter van deze reserve en de doelstelling om hiermee in te kunnen spelen op kansen die zich voordoen, ligt er onder deze reserve geen concreet bestedingsplan. Wel zijn er in de afgelopen jaren diverse Statenbesluiten genomen waarbij bedragen binnen deze reserve zijn geormerkt. Op basis van deze besluiten en de in de Programmabegroting 2019 geraamde toevoegingen in de komende jaren kent deze reserve een vrije ruimte van circa € 3,0 mln.